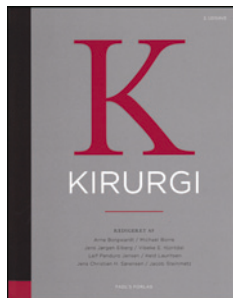

God dansk lærebok i kirurgi for legestudenter

Arne Borgwardt, Michael Borre,
Jens Jørgen Elberg et al, red.

Kirurgi

2. utg. 1 293 s, tab, ill. København: FADL's forlag, 2016. Pris DKK 1 400
ISBN 978-87-7749-726-1

Kirurgi er en lærebok som omhandler åtte kirurgiske fagområder: traumatologi, abdominalkirurgi, urologi, thoraxkirurgi, karkirurgi, ortopedisk kirurgi, nevrokirurgi og plastikkirurgi. Denne 2. utgaven er oppdatert og gjennomrevidert, og i tillegg inneholder den et kort kapittel om bildediagnostikk i kirurgi. Målgruppen er legestudenter, og forfatterne har tilstrebet å dekke pensum for legestudenter i Danmark. Forfatterne er hovedsakelig spesialister innen ulike kirurgiske fagområder ved de danske universitetssykehusene og ledende innenfor sine fagområder.

Bokens første del består av en introduksjon med fire kapitler: 1) den kirurgiske pasient, 2) anesthesiologiske forhold, 3) bildediagnostikk i kirurgi og 4) kirurgisk kvalitetsutvikling – kliniske databaser. Selv om disse kapitlene er meget kortfattet, får de likevel godt frem budskapet og viser at dette er en lærebok i kirurgi, og ikke i anesthesiologi eller radiologi. Bokens andre del er inndelt i åtte kapitler som omhandler de ulike kirurgiske fagområder nevnt ovenfor. De ulike sykdomstilstandene beskrives systematisk i hvert kapittel i ulike avsnitt: definisjon, forekomst, etiologi, patogenese/patofysiologi/patologisk anatomi, symptomer/kliniske funn, diagnose/differensialdiagnose, behandling og forløp/prognose. Innenfor mitt eget fagområde, gastroenterologisk kirurgi, synes boken å holde høy faglig standard, og det er også mitt generelle inntrykk med hensyn til de øvrige fagområdene.

Boken er solid innbundet og har oversiktlig layout. Innholdsfor-tegnelsen lister opp hovedkapitlene med underkapitler. Sammen med stikkordregisteret bakerst i boken gjør dette det lett å finne frem. Den er velskrevet og lettlest og har totalt over 800 veltilpassede illustrasjoner, fotografier og tabeller.

Kirurgi kan trygt anbefales for norske legestudenter. Mange studenter foretrekker lærebøker på et skandinavisk språk, helst norsk eller dansk, og skriftlig dansk skiller seg relativt lite fra bokmål. *Kirurgi* er derfor et godt alternativ. Den er tilpasset danske forhold, men ligger nær den norske virkeligheten. Allmennleger og annet helsepersonell vil også kunne ha nytte av boken for oppdatering og repetisjon, og som oppslagsverk. Leger i spesialisering i kirurgi bør benytte mer fagspesifikke lærebøker.

Knut Jørgen Labori

Overlege, Seksjon for lever- og pankreaskirurgi
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Kjærkomment om menneskerettigheter som praktisk verktøy

Elisabeth Gording Stang, Nora Sveaass

Hva skal vi med menneskerettigheter?

Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid. 207 s. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2016. Pris NOK 379
ISBN 978-82-05-48171-8

Denne boken henvender seg primært til studenter, helsepersonell og praktikere innen sosialt arbeid. Den er både lærebok, oppslagsverk, påvirkningsdokument og en praktisk anlagt fagbok til bruk i det daglige arbeidet til leger, sykepleiere, psykologer, sosionomer og andre. Forfatterne ønsker å vise hvordan menneskerettigheter kan brukes som verktøy i hverdagen.

Boken har to deler. Den første gir en god innføring i grunnleggende kunnskap om menneskerettigheter, både i forhold til norsk og internasjonal lovgivning, konvensjoner og yrkesetiske prinsipper. Selv om stoffet ikke er lett, er det skrevet så ikke-jurister kan forstå. Den andre delen dekker seks relevante faglige temaer: diskriminering, vold og seksuelle overgrep, barnevern, psykisk helsevern, flukt og asyl, og menneskehandel. Dette er godt valgte temaer, og boken viser hvordan lover og konvensjoner kan brukes. Boken legger opp til refleksjon, drøfting og avveininger, heller enn rett og galt, noe som også gjenspeiler den praktiske arbeidssituasjonen for de fleste. I tillegg legges det vekt på uttalelser og anbefalinger fra internasjonale høringer, noe som kan styrke helse- og sosialarbeideres bidrag til implementeringen av menneskerettigheter i Norge. Ett kapittel er viet profesjonsutdanningenes ansvar, hva god menneskerettighetsundervisning er, og hvordan forebyggende arbeid bidrar til å gjennomføre menneskerettigheter i praksis.

Boken er ikke perfekt, og spesielt kunne formidlingen vært bedre. Layout, mangel på illustrasjoner, språk, bokens hovedtittel og korrektur bør vurderes når boken skal revideres. Noen ville kanskje ønske boken enklere og enda mer praktisk; mens andre ville ønske tyngre forskningsmessig forankring. For egen del synes jeg forfatterne har truffet rett på dette punktet. Svakheterne overskygger imidlertid ikke på noen måte bokens gode kvaliteter – særlig at den viser at menneskerettigheter er verktøy som er direkte relevante i daglig arbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Boken vil egne seg som pensum på høyskole og universitet, men vil være like anvendbar i praksis, ikke minst for erfarne sosial- og helsearbeidere. Forhåpentligvis vil vi få spennende diskusjoner blant studenter og praktikere nå som vi har en bok som gir et godt grunnlag å diskutere ut fra.

Ragnhild Dybdahl

Førsteamanuensis i psykologi, Høgskolen i Oslo og Akershus